ỦY BAN TRUNG ƯƠNG
MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM
BAN THƯỜNG TRỰC

Số: **13** /HD-MTTW-BTT

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 21 tháng 9 năm 2026

HƯỚNG DẪN
Xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc

Thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng; Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ XI, nhiệm kỳ 2026 - 2031, Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam hướng dẫn xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Cụ thể hóa chủ trương của Đảng và Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ XI về phát huy vai trò làm chủ, tinh thần tự quản của Nhân dân, xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc.

- Khơi dậy tinh thần yêu nước, trách nhiệm xã hội, ý thức cộng đồng và sáng kiến của Nhân dân để giải quyết những vấn đề cấp thiết trên địa bàn; xây dựng cuộc sống bình yên, an toàn, ấm no, hạnh phúc, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và đất nước.

- Phát huy vai trò nòng cốt của Ban Công tác Mặt trận, các chi đoàn, chi hội, đảng viên, đoàn viên, hội viên, cá nhân tiêu biểu và người có uy tín trong cộng đồng; củng cố đoàn kết, đồng thuận từ địa bàn dân cư; thực hiện tốt phương châm "dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng".

2. Yêu cầu

- Xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc phải lấy Nhân dân làm chủ thể trung tâm; nội dung, tiêu chí phải linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với điều kiện cụ thể của mỗi địa phương, cơ sở.

- Nội dung phải dễ nhớ, dễ hiểu, dễ thực hiện, gắn với nhu cầu thiết thực của Nhân dân, gắn với các cuộc vận động, phong trào thi đua đang triển khai; hạn chế làm phát sinh thêm các thủ tục, nội dung trùng lặp, không hiệu quả.

- Việc đánh giá kết quả phải dựa trên sự đồng tình, hưởng ứng và tham gia của Nhân dân; lấy sự hài lòng của Nhân dân làm thước đo; lấy hoạt động bền vững để ghi nhận.

II. NỘI DUNG THỰC HIỆN

1. Vận động Nhân dân xây dựng khu dân cư đoàn kết, đồng thuận

- Tuyên truyền, vận động Nhân dân chấp hành chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, hương ước, quy ước của cộng đồng; giữ gìn truyền thống đoàn kết, tinh thần tương thân tương ái, chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau trong cuộc sống hằng ngày.

- Tạo điều kiện để Nhân dân được biết, tham gia bàn, quyết định, tổ chức thực hiện và giám sát các công việc chung của khu dân cư. Phát huy vai trò của Ban Công tác Mặt trận, các chi hội, chi đoàn, người có uy tín và các tổ, nhóm tự quản trong nắm tình hình, tập hợp ý kiến Nhân dân, hóa giải mâu thuẫn, giải quyết những vấn đề phát sinh, vướng mắc từ cơ sở.

- Tổ chức tốt Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc và các hoạt động chung của cộng đồng phù hợp với điều kiện thực tế, góp phần củng cố tình làng, nghĩa xóm, tạo sự gắn kết và đồng thuận trong Nhân dân.

2. Vận động Nhân dân xây dựng khu dân cư bảo đảm an ninh, an toàn

- Vận động Nhân dân tham gia phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc"; nâng cao ý thức cảnh giác, chủ động tham gia giữ gìn an ninh, trật tự trên địa bàn; chấp hành quy định về an toàn giao thông, phòng cháy, chữa cháy; tham gia phòng, chống thiên tai, dịch bệnh và các nguy cơ ảnh hưởng đến đời sống cộng đồng.

- Xây dựng các mô hình tự quản về an ninh trật tự; phối hợp giữa người dân và các lực lượng tại cơ sở trong phòng ngừa, phát hiện, tố giác tội phạm, bài trừ tệ nạn xã hội; phòng ngừa bạo lực, xâm hại và các nguy cơ mất an toàn đối với phụ nữ, trẻ em, người cao tuổi, người khuyết tật và các nhóm dễ bị tổn thương.

- Vận động Nhân dân hưởng ứng phong trào "Toàn dân chung tay bảo vệ môi trường, vì một Việt Nam xanh - sạch - đẹp"; giữ gìn cảnh quan, vệ sinh môi trường, xây dựng nếp sống xanh - sạch - văn minh phù hợp với từng địa bàn dân cư.

3. Vận động Nhân dân tham gia phát triển kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội

- Vận động Nhân dân tham gia thực hiện hiệu quả cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh", phong trào "Vì người nghèo - Không để ai bị bỏ lại phía sau" và các phong trào thi đua lao động, sáng tạo, phát triển kinh tế.

- Hỗ trợ, khích lệ Nhân dân phát triển sản xuất, kinh doanh, học nghề, tạo việc làm, khởi nghiệp và chuyển đổi sinh kế phù hợp với điều kiện thực tế.

- Rà soát nhu cầu, kết nối và huy động các nguồn lực để chăm lo hộ nghèo, hộ cận nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn, người yếu thế; ưu tiên hỗ trợ sinh kế, nâng cao khả năng tự chủ, tự vươn lên của người dân.

- Phối hợp tạo điều kiện để người dân tiếp cận các dịch vụ thiết yếu về giáo dục, y tế, việc làm, nhà ở, bảo hiểm và an sinh xã hội; gắn hỗ trợ trước mắt với mục tiêu giảm nghèo bền vững, nâng cao chất lượng cuộc sống; quan tâm người cao tuổi, trẻ em, người khuyết tật và các đối tượng có hoàn cảnh khó khăn.

4. Vận động Nhân dân phát triển văn hóa, xây dựng cộng đồng hạnh phúc

- Vận động Nhân dân thực hiện phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa"; xây dựng nếp sống văn minh, gia đình hòa thuận, tiến bộ, hạnh phúc; giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa, đạo đức, truyền thống tốt đẹp của cộng đồng.

- Tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao, khuyến học, khuyến tài phù hợp với điều kiện khu dân cư; vận động Nhân dân chia sẻ kinh nghiệm chăm sóc sức khỏe, xây dựng cộng đồng vui vẻ, khỏe mạnh.

- Khuyến khích giao lưu, gắn kết cộng đồng, xây dựng quan hệ gia đình, láng giềng nhân văn, thân thiện; tạo điều kiện để người dân tham gia, chia sẻ trách nhiệm và thụ hưởng thành quả phát triển của khu dân cư.

III. KHUNG TIÊU CHÍ KHU DÂN CƯ ĐOÀN KẾT, AN TOÀN, ẤM NO, HẠNH PHÚC

Khung tiêu chí là cơ sở để Ủy ban MTTQ Việt Nam các địa phương và khu dân cư rà soát, lựa chọn và xây dựng nội dung đánh giá, bình xét phù hợp với điều kiện thực tế của từng địa bàn.

1. Khu dân cư đoàn kết

1.1. Dân chủ, đồng thuận trong cộng đồng:

- Các công việc liên quan trực tiếp đến cộng đồng được công khai, bàn bạc; Nhân dân được tham gia ý kiến, giám sát và thực hiện.

- Ý kiến, kiến nghị chính đáng của Nhân dân được tiếp nhận, phản ánh và phối hợp giải quyết kịp thời.

1.2. Quan hệ cộng đồng gắn bó, tương trợ:

- Nhân dân chấp hành chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thực hiện các hương ước, quy ước của cộng đồng.

- Phát huy tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái; quan tâm, hỗ trợ, giúp đỡ người có hoàn cảnh khó khăn, người yếu thế.

- Mâu thuẫn, tranh chấp trong cộng đồng được chủ động hóa giải, hạn chế phát sinh điểm nóng từ khu dân cư.

1.3. Hoạt động cộng đồng và tự quản có hiệu quả:

- Có hình thức, mô hình tự quản hoạt động hiệu quả, thu hút sự tham gia của người dân.

- Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc và các hoạt động cộng đồng được duy trì, hiệu quả.

2. Khu dân cư an toàn

2.1. An ninh, trật tự được giữ vững:

- Tình hình an ninh, trật tự trên địa bàn ổn định.

- Nhân dân tích cực tham gia, phát hiện, phản ánh các hành vi vi phạm pháp luật.

- Có hình thức tự quản phù hợp về an ninh, trật tự và an toàn cộng đồng.

2.2. Các nguy cơ mất an toàn được chủ động phòng ngừa:

- Nhân dân chấp hành quy định về an toàn giao thông, phòng cháy, chữa cháy; chủ động phòng, chống thiên tai, dịch bệnh.

- Có hoạt động phòng ngừa bạo lực gia đình, xâm hại trẻ em; có biện pháp bảo vệ an toàn đối với phụ nữ, trẻ em, người cao tuổi, người khuyết tật, người yếu thế.

2.3. Môi trường sống xanh, sạch, an toàn:

- Đường làng, ngõ xóm, khu phố và nơi sinh hoạt chung được giữ gìn vệ sinh, cảnh quan sạch đẹp; chất thải được thu gom, xử lý theo quy định.

- Có hoạt động hoặc mô hình tự quản về bảo vệ môi trường, phòng, chống thiên tai, sự cố.

3. Khu dân cư ấm no

3.1. Đời sống, việc làm và thu nhập của người dân từng bước được cải thiện:

- Người dân trong độ tuổi lao động có việc làm, thu nhập ổn định.

- Có hình thức liên kết, hỗ trợ phát triển kinh tế phù hợp với điều kiện địa phương.

3.2. Người có hoàn cảnh khó khăn được quan tâm, hỗ trợ:

- Hộ nghèo, hộ cận nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn, người yếu thế được quan tâm, hỗ trợ, giúp đỡ.

- Các trường hợp đặc biệt khó khăn trong cộng đồng được phát hiện, kết nối hỗ trợ kịp thời.

3.3. Người dân được tiếp cận các dịch vụ xã hội thiết yếu:

- Người dân có điều kiện tiếp cận dịch vụ cơ bản về giáo dục, y tế, bảo hiểm, việc làm, nhà ở và an sinh xã hội theo quy định.

- Người dân được hỗ trợ tham gia các hoạt động, dịch vụ xã hội thông qua phong trào chuyển đổi số ở địa phương.

4. Khu dân cư hạnh phúc

4.1. Đời sống văn hóa, tinh thần lành mạnh:

- Gia đình, cộng đồng thực hiện nếp sống văn minh; giữ gìn, phát huy giá trị bản sắc văn hóa và truyền thống tốt đẹp của địa phương và dân tộc.

- Duy trì các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, khuyến học, khuyến tài ***và sinh hoạt cộng đồng.***

4.2. Quan hệ gia đình, cộng đồng hài hòa:

- Gia đình hòa thuận; quan hệ láng giềng thân thiện, nghĩa tình; người cao tuổi, trẻ em, người khuyết tật và người cần hỗ trợ được cộng đồng quan tâm.

- Chủ động phòng ngừa, hạn chế phát sinh các vụ việc gây mất đoàn kết, ảnh hưởng đến đời sống và quan hệ cộng đồng.

4.3. Người dân hài lòng và gắn bó với cộng đồng:

- Nhân dân được tham gia, thụ hưởng kết quả xây dựng, phát triển khu dân cư.

- Mức độ hài lòng, sự gắn bó của Nhân dân đối với cộng đồng được nâng lên.

IV. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Tham mưu cấp ủy, phối hợp với chính quyền và các tổ chức thành viên trong tổ chức triển khai thực hiện

- MTTQ Việt Nam các cấp chủ động tham mưu cấp ủy lãnh đạo, chỉ đạo và lựa chọn hình thức phù hợp để lồng ghép nội dung xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc trong thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương; đồng thời chỉ đạo cấp ủy các cấp, chính quyền và các cơ quan liên quan tạo điều kiện thuận lợi để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp triển khai thực hiện.

- Phối hợp với chính quyền đưa nội dung xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc gắn với các chương trình, kế hoạch thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an ninh, quốc phòng của địa phương.

- Hiệp thương, phân công trách nhiệm giữa Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức thành viên để vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân hưởng ứng tham gia thực hiện.

2. Đổi mới công tác tuyên truyền, vận động và ứng dụng chuyển đổi số

- Đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền theo hướng ngắn gọn, dễ hiểu, phù hợp với từng địa bàn và nhóm dân cư; làm rõ ý nghĩa và trách nhiệm của người dân trong xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc. Kết hợp tuyên truyền trực tiếp với tuyên truyền qua hệ thống thông tin cơ sở, báo chí, mạng xã hội; chú trọng giới thiệu mô hình hiệu quả, gương người tốt, việc tốt tạo sức lan tỏa trong cộng đồng.

- Phát huy vai trò già làng, trưởng bản, trưởng dòng họ, người có uy tín trong việc tuyên truyền, vận động Nhân dân xây dựng khu dân cư tự quản, đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc. Đề cao vai trò của cá nhân, gia đình trong xây dựng gia đình văn hóa, gia đình hạnh phúc, trong nuôi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ.

- Ứng dụng công nghệ số trong hoạt động truyền thông, cung cấp thông tin, lấy ý kiến, tiếp nhận phản ánh, kiến nghị của Nhân dân; theo dõi tiến độ, cập nhật kết quả và chia sẻ kinh nghiệm. Hình thức ứng dụng đơn giản, thuận tiện, phù hợp với khả năng tiếp cận của người dân và cộng đồng.

3. Lồng ghép xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc gắn với các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước trên địa bàn dân cư

- Việc xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc gắn với việc tổ chức các cuộc vận động, phong trào thi đua, trọng tâm là cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh"; phong trào thi đua "Toàn dân tham gia bảo vệ môi trường, vì một Việt Nam xanh - sạch - đẹp", "Vì người nghèo - không để ai bị bỏ lại phía sau" và các phong trào xây dựng đời sống văn hóa, chăm lo giáo dục, khuyến học, khuyến tài, bảo vệ an ninh Tổ quốc… ở mỗi địa phương, cơ sở.

- Phát huy nội lực cộng đồng, vận động, kết nối các nguồn lực xã hội hóa hợp pháp từ các cuộc vận động, phong trào thi đua. Ưu tiên nguồn lực hỗ trợ phát triển sinh kế, giảm nghèo bền vững, cải thiện điều kiện sống, xây dựng cảnh quan, bảo vệ môi trường và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của người dân.

4. Xây dựng thí điểm và nhân rộng các mô hình hiệu quả

Tổ chức triển khai thí điểm xây dựng mô hình khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc. Quá trình thực hiện, cần lựa chọn đa dạng các địa bàn để tổ chức thí điểm; quan tâm hỗ trợ xây dựng mô hình ở các khu vực biên giới, hải đảo, nơi

có điều kiện khó khăn. Chú trọng tổ chức đánh giá, rút kinh nghiệm và có kế hoạch triển khai nhân rộng đối với mô hình hiệu quả.

5. Tổ chức đánh giá, sơ kết, tổng kết và biểu dương, khen thưởng

- Định kỳ rà soát, đánh giá kết quả xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc gắn với đánh giá cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh" và công tác Mặt trận.

- Định kỳ lựa chọn khu dân cư tiêu biểu, có thành tích nổi bật để biểu dương, tôn vinh trong dịp tổ chức Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc hoặc tại hội nghị sơ kết, tổng kết để tạo động lực thi đua và lan tỏa kinh nghiệm, cách làm tốt trong cộng đồng.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam

- Hướng dẫn triển khai trong hệ thống Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; định hướng nội dung trọng tâm phù hợp để triển khai thực hiện trong từng giai đoạn.

- Phối hợp với các cơ quan, tổ chức liên quan rà soát, lồng ghép các cuộc vận động, phong trào thi đua, chương trình, đề án và nguồn lực, bảo đảm đồng bộ, tránh chồng chéo.

- Hướng dẫn theo dõi, đánh giá kết quả; kiểm tra, khảo sát, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện.

- Định kỳ hằng năm, theo dõi, đánh giá, ghi nhận kết quả thực hiện ở các địa phương; sau 5 năm tổ chức đánh giá, biểu dương, khen thưởng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc tiêu biểu toàn quốc.

2. Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp tỉnh

- Căn cứ Hướng dẫn của Trung ương, cụ thể hóa nội dung, phương thức, lộ trình triển khai phù hợp với tình hình thực tế của địa phương. Hướng dẫn MTTQ Việt Nam cấp xã và Ban Công tác Mặt trận tổ chức triển khai thực hiện; lựa chọn địa bàn, xây dựng mô hình phù hợp để chỉ đạo điểm, rút kinh nghiệm và nhân rộng.

- Trên cơ sở khung tiêu chí (quy định tại mục III của Hướng dẫn này), Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh, thành phố cụ thể hóa thành thang điểm để hướng dẫn địa phương, cơ sở đánh giá, công nhận khu dân cư đạt các tiêu chí đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc (mức thang điểm tối đa là 100 điểm cho 4 tiêu chí).

- Định kỳ 6 tháng, 01 năm sơ kết, đánh giá, tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện gửi về Trung ương theo quy định. Sau 03 năm, 05 năm tổ chức đánh giá, biểu dương khu dân cư tiêu biểu cấp tỉnh.

3. Đề nghị các tổ chức thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

- Căn cứ chức năng, nhiệm vụ, phối hợp với Ủy ban MTTQ Việt Nam cùng cấp đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân tham gia thực hiện; lồng ghép nội dung xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc gắn với các cuộc vận động, phong trào thi đua của tổ chức mình ở cơ sở.

- Phối hợp xây dựng, duy trì, nhân rộng mô hình phù hợp với từng tổ chức; tham gia huy động kết nối nguồn lực hợp pháp phục vụ hoạt động tại khu dân cư, nhất là địa bàn khó khăn, vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, hải đảo, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Trên đây là hướng dẫn xây dựng khu dân cư đoàn kết, an toàn, ấm no, hạnh phúc. Trong quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, đề nghị các cơ quan, đơn vị, địa phương kịp thời phản ánh về Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam (qua Ban Công tác xã hội) để nghiên cứu điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp.

TM. BAN THƯỜNG TRỰC
PHÓ CHỦ TỊCH

Cao Xuân Thạo

Nơi nhận:
- Chủ tịch UBTW MTTQ Việt Nam;
- Thường trực Đảng ủy MTTQ, CĐTTW;
- Ban Thường trực UBTW MTTQ Việt Nam;
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Bộ Công an;
- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- Bộ Nông nghiệp và Môi trường;
- Trung ương các tổ chức chính trị - xã hội;
- Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh, thành phố;
- Các Ban, đơn vị cơ quan TWMTTQ Việt Nam;
- Trợ lý, Thư ký Chủ tịch; Thư ký PCT-TTK;
- Lưu: VT, Ban CTXH.